

Vaihtoraportti

Linköping, Ruotsi

Kevät 2013

Anniina Fagerström TUTA

1. Johdanto

Olin hieman mattimyöhäinen vaihtoonlähtijä ja heräsin vasta syksyllä, että haluaisin lähteä vaihtoon. Olen kieliä lukenut melko paljon ja aiemmin olen ollut Saksassa vaihdossa saksan kielen takia. Tällä kertaa halusin päästä vahvistamaan ruotsin kielen osaamistani. Syyslukukauden alettua marssin kv-koordinaattori Kaisa Nikun puheille ja ilokseni kuulin, että Linköpingin yliopistoon oli juuri vapautunut Erasmus-paikka. Linköping vaikutti hyvältä vaihtoehdolta, sillä sen tuotantotalouden yksikkö on Pohjoismaiden suurin. Lisäksi olin euroopanlaajuisen tuotantotalouden opiskelijajärjestö Estiemin kautta tutustunut aiemmin jo muutamaankin Linköpingissä opiskelevaan kolleegaan.

Orientaatio

Päätin matkata Ruotsiin laivalla, sillä se oli halpa ja kätevä vaihtoehto, eikä matkatavararajoituksiakaan ollut. Varasin matkan joulukuun puolella viikonlopuksi (12.-13.1.) ennen orientaatioviikkoa. Tammikuun puolella tajusin, että teknillisen puolen orientaatiopäivähän ovatkin jo edellisellä viikolla... Toisin sanoen en osallistunut orientaatioviikolle. Onneksi tunsin muutaman paikallisen, jotka osasivat neuvoa käytännönasioissa ja vielä seuraavalla viikolla järjestettiin esimerkiksi yliopistokampuksen ja Linköpingin keskustan esittelykierroksia. Ainoa varsinainen asia, josta jäin paitsi, oli tutustuminen muihin tekniikan puolen vaihto-opiskelijoihin.

Kieliopinnot

Linköpingissä on useita eri ruotsin kielen opiskelumahdollisuuksia. Yliopisto tarjoaa neljää eritasoista kielikurssia, jonka lisäksi elokuussa on mahdollista osallistua kolmen viikon intensiivikurssille. EILC-kursseja tarjotaan myös sekä elo- että tammikuussa. Itse valitsin alun perin 2-tason kurssin, sillä teknillisellä puolella tarjotaan vain 1- ja 2-tason kursseja. Paikan päällä Linköpingissä kävin tuotantotalouden kv-koordinaattorin puheilla kysymässä mahdollisuutta osallistua vaativammalle kurssille ja kieliopinnojen (Faculty of Arts and Sciences) koordinaattorin kanssa sähköpostittelen jälkeen sain rekisteröityä itseni 4-tason ruotsinkurssille. Kurssista ja sen vaatimuksista kerron lisää Opiskelu-kappaleessa. Lisää Linköpingin ruotsinkursseista osoitteessa: <http://www.liu.se/utbildning/exchange-students/swedish-language-courses?l=en>.

Lukukauden aikataulut

Kurssit teknillisellä puolella alkoivat 14.1.2013 ja muiden koulutusalojen kurssit viikkoa myöhemmin. Orientaatiopäivät olivat 10.–11.1.. Kevät lukukausi on jaettu kahteen jaksoon, joiden välissä on tenttiviikko, itseopiskeluviikko ja uusintatenttiviikko. Kurssit loppuivat toukokuun lopulla, jonka jälkeen oli taas tenttiviikko. Tämä pätee siis teknillisellä puolella (LiU Institute of Technology). Muun muassa kielikurssit ja kauppatieteiden kurssit noudattavat eri aikatauluja. Tässä alla vielä selvennykseksi tarkat päivämäärät:

Spring 2013

14 Jan - 8 Mar: Study period VT1

18 Mar - 21 Mar: self-study

11 Mar - 16 Mar: Examination period VT1

22 Mar - 27 Mar: Re-examination period

2 Apr - 24 May: Study period VT2

27 May - 1 Jun: Examination period VT2

3 Jun - 7 Jun: Re-examination period

Lomat

Ruotsissa vietetään pääsiäistä samoin kuin Suomessa, joten pitkäperjantai ja 2. pääsiäispäivä ovat kansallisia vapaapäiviä. Myös vappua vietetään Ruotsissa Suomen tapaan 1. toukokuuta ja helatorstai osui vuonna 2013 9. toukokuuta. Pidin itse lisäksi "extraloman" maaliskuussa, kun en ollut valinnut yhtään kurssia, jossa olisi ollut tentti jo ensimmäisen jakson jälkeen. Suomeen palasin 1.-2.6. heti toisen jakson tenttiviikon jälkeen.

Tentit

Tentteihin ilmoittaudutaan erikseen opiskeluportaalissa. Tentit suoritetaan anonymina, eli vastauspapereihin ei kirjoiteta nimeä vaan valvojan kullekin arpoma numerokoodi. Tenttikäytäntö muuten muistuttaa paljon LUT:n tenttikäytäntöä. Jos tentistä myöhästyy, päästetään myöhästyneet sisään vielä 30 minuuttia aloitusajan jälkeen yhdellä kertaa. Yhdellä kurssilla oli itselläni kotitentti, joka lähetettiin sähköpostitse ja jonka tekemiseen annettiin useampi viikko aikaa. Kielikurssilla oli kirjallisen tentin lisäksi suullinen tentti, joka pidettiin pienissä ryhmissä.

2. Alkuvalmistelut

Ruotsiin lähtiessä ei alkuvalmisteluja tarvitse tehdä läheskään yhtä paljon kuin moneen muuhun maahan mentäessä. Learning Agreement tehdään etukäteen, kuten muissakin vaihtokohteissa, mutta Pohjoismaiden sisällä ei tarvitse esimerkiksi edes rekisteröidä kirjojaan minnekään. Eurooppalaisen sairaanhoitokortin omistin jo entuudestaan, mutta sen tilaaminen onnistuu helposti Kelaan soittamalla tai netistä tilaamalla. Vaihdoin puhelinliittymäni juuri ennen lähtöäni Soneraan, sillä Soneran liittymällä voi soittaa Pohjoismaissa ja Baltiassa samaan hintaan kuin Suomessa. En siis hankkinut ruotsalaista kännykkäliittymää. Käteisen nostaminen automaateista maksaa, mutta onneksi Ruotsissa pärjää melko pitkälle kortillakin (pois lukien koulun bileet).

3. Asuminen

Samaan aikaan, kun hain vaihtoon Linköpingiin, rekisteröidyin Studentbostäder-sivustolle, joka vuokraa opiskelija-asuntoja Linköpingissä. Sivustolla jokaisesta päivästä rekisteröityneenä kertyy piste. Vapautuvia huoneita/asuntoja haetaan erikseen omalla hakemuksella ja se, jolla on eniten pisteitä, saa huoneesta tarjouksen. Kannattaa siis rekisteröityä sivustolle niin pian kuin mahdollista (eli vaikka jo ennen kuin on varma, minne lähtee vaihtoon), sillä itse en esimerkiksi saanut yhtäkään huonetarjousta. Lisäksi kävin tasaisin väliajoin katselemassa yliopiston ilmoitustorisivustoa, jossa opiskelijat ilmoittivat vuokrattavista huoneista ja myymistään tavaroista (http://www.student.liu.se/anslagstavlan/bostad_linkoping?l=en). Sivustolle voi myös laittaa oman ilmoituksensa. Hakupapereiden lähetyksen yhteydessä hain myös asuntoa yliopistolta ja sieltä sainkin tarjouksen huoneesta, joka olisi vapautunut vasta helmikuun alussa. En vastaanottanut huonetta vastaan vaan jatkoin etsimistä muiden kanavien kautta. Yliopiston huoneen vastaanottaminen olisi pitänyt tehdä joulukuun alussa ja kun en sitten sitä vastaanottanut, sain puhelun Ruotsista. Kerroin, että haluan asunnon jo tammikuussa. Muutaman päivän päästä sainkin uuden puhelun, jossa ilmoitettiin, että tammikuun puolessa välissä olisi myös vapautumassa huone, jonka halutessani saisin.

Otin kyseisen huoneen vastaan. Kuukausittainen vuokra oli 2800 kruunua ja huoneen vastaanottaessani maksoin samalla tammikuun vuokran ja kuukauden suuruisen vakuusmaksun. 18. päivä ilmestyi postilaatikkoon aina seuraavan kuun vuokralasku ja se kehoitettiin maksamaan läheisessä (tupakka-)kioskissa, mutta sain pyytäessäni ohjeet, kuinka maksaa vuokra suoraan tilille nettipankissani. Huone sijaitsi soluasunnossa Rydin kaupungin osassa noin 1,5 km päässä kampuksesta. Yliopiston huone oli osa Studentbostäderin opiskelijasolua ja käytännössä keskellä opiskelijakylää. Asunnossa oli 8 huonetta, joissa kaikissa oli oma kylpyhuone. Keittiö/olohuone oli jaettu. Omat kämppekaverini olivat mukavia ja heistä 5 oli ruotsalaisia, 1 intialainen ja 1 pakistanilainen. Rydiä voisi verrata Skinnarilaan. Ryd Centrum -ostarilta löytyi lähin ruokakauppa ja Herrgår'n (tuttavallisemmin HG) oli Iltatähden kaltainen yökerho/baari, jota pyörittivät opiskelijat itse.

4. Opiskelu

Koska orientaatio jäi itselläni väliin, menin saavuttuani heti maanantaiaamuna kv-toimistoon, josta sain tervetulopakettin ja tiedon kurssiaikatauluistani. Tuntia myöhemmin istuin ensimmäisellä luennollani. Opiskelijaportaaliin oli kirjattu Learning Agreementissani luetellut kurssit, joihin rekisteröidyin klikkaamalla. Kursseilla oli kolmenlaisia tunteja: *Föreläsningar* eli käytännössä massaluentoja, *lektioner* eli intensiivisempiä oppitunteja/luentoja ja *seminarier* eli seminaareja.

Kurssit

TKMJ28 Management Systems and Sustainability

Kurssi keskittyi nimensä mukaan toiminnanohjausjärjestelmiin kestävän kehityksen kannalta. Kestävää kehitystä käsiteltiin kolmesta näkökulmasta: ympäristön, yhteiskunnan ja taloudellisesta näkökulmasta. Luennot olivat intensiivisiä oppitunteja, joissa professori usein ensin luennoi tietystä aiheesta ja sen jälkeen pohdittiin itsenäisesti tai pienissä ryhmissä juttuja liittyen aiheeseen. Kurssiin kuului myös kolme pakollista seminaaria, joista ensimmäistä varten jokainen valmisteli pienehkön esseen liittyen johonkin yritykseen, joka on kohdannut jonkin ympäristöongelman ja josta keskusteltiin pienessä ryhmässä opettajan johdolla. Toista seminaaria varten jokainen tutustui muutamaaan laadunhallintajärjestelmiin liittyvää artikkelia ja valmisteli kysymyksiä keskustelua varten. Kolmas seminaari oli väittely, jossa jokaiselle oli annettu eri rooli. Väittelyn aihe oli autotehtaan rakentaminen kaupunkiin ja rooleina oli muun muassa tehtaan edustaja, maanviljelijä, kaupunginjohtaja ja ympäristöjärjestön edustaja. Kurssilla myös laadittiin hieman laajempi raportti neljän hengen ryhmissä liittyen johonkin yritykseen ja sen johtamiskäytäntöihin ja mahdollisiin ympäristöongelmiin/ongelmien ennaltaehkäisyyn. Omassa ryhmässäni oli kaksi latvialaista ja yksi ranskalainen ja yrityksenä käsitelimme Neste Oilia. Lopullinen arvosana muodostui ryhmäraportista ja tentistä, jonka lisäksi pakollisiin seminaareihin oli osallistuttava.

TDDD03 Industrial Engineering and Systems Usability Issues

Kurssilla käsiteltiin käyttäjäkeskeistä IT-kehitystä ja sen menetelmiä. Luentojen lisäksi kurssiin kuului ryhmäprojekti liittyen Linas Matkasse -sivuston kehittämiseen käyttäjäkeskeisten menetelmien avulla. Viiden hengen ryhmässäni oli lisäksi kolme ruotsalaista opiskelijaa ja yksi espanjalainen. Projekti oli jaettu kolmeen osaan ja jokainen osa esitettiin muulle luokalle. Ryhmäprojektin lisäksi kurssiin kuului kotitentti, joka koostui seitsemästä esseekysymyksestä ja joiden vastaamiseen annettiin muutama viikko. Seminaarien pohjalta sai myös laatia pieniä raportteja, joiden tuli sisältää omia pohdintoja

ja projektityöskentelyn kuvausta. Näiden raporttien avulla oli mahdollista saada lisäpisteitä tenttiä varten.

714G40 Beginner's Course in Swedish for Exchange-Students, level B1:2

Hieman oudosti kaikkia ruotsin kielen kursseja kutsuttiin "alkeiskursseiksi", mutta neljännellä tasolla (B1:2) piti kieltä osata jo melko paljon. Olen itse ollut ruotsin kielessä aina hyvä ja kurssi oli minulle helppo. Kurssi alkoi vasta helmikuun alkupuolella, toisin kuin kaikki muut kurssit. Kurssin opiskelijoiden taso vaihteli paljon, sillä osa oli lukenut ruotsia vain yhden/kaksi kurssia kotimaassaan (saksalaiset vaihto-opiskelijat), osa taasen oli maisteriopiskelijoita, jotka olivat Ruotsissa opiskellessaan opiskelleet vähintään 1,5 vuotta kieltä A1, A2 ja B1:1 -kurssien muodossa ja sitten me suomalaiset kuulumme siihen porukkaan, joka oli opiskellut ruotsia useamman vuoden verran. Kurssilla kirjoitettiin kolme ainetta (ikimuistoisin matka, tärkeän henkilön kuvaus, asuminen ulkomailla), muuten tunneilla ei ollut läsnäolopakkoa. Toukokuussa pidettiin sekä suullinen että kirjallinen tentti. Suulliseen tenttiin osallistui neljä opiskelijaa yhtä aikaa, mutta käytännössä jokaisen piti itsenäisesti keskustella opettajan kanssa eri aiheista, joita kurssilla oli käyty läpi. Kirjallisessa tentissä oli luetunymmärrystä, kielioppitehtäviä ja ruotsin kielen omia erikoisuuksia. Hyvin vähällä työllä sain itse kurssista toiseksi parhaimman arvosanan, mutta jos ei ruotsissa ole koskaan ollut kovin hyvä, joutuu töitä tekemään tai kenties valitsemaan helpomman tason.

5. Vapaa-aika

Matkustelu

Itse käytin vapaa-aikani melko tehokkaasti matkusteluun, sillä kävin vaihtoni aikana viikonloppureissuilla Budapestissa, Unkarissa, ja Eindhovenissa, Alankomaissa, sekä pääsiäislomalla kotona Suomessa. Maaliskuussa pidin kolmen viikon loman ja suuntasin Egyptiin. Tammikuussa osallistuin TIMES-casekisaan Göteborgissa ja toukokuussa pääsin osallistumaan Euroviisu-humuun paikan päällä Malmössa. Stockholm-Skavsta-lentokentältä saa Ryanairin halpalentoja ympäri Eurooppaa ja sinne on suora lentokenttäbussiyhteys Linköpingistä (Flygbuss). Kevään aikana sain myös useaan otteeseen vieraita Suomesta ja hankkimani ilmapatja oli kovassa käytössä.

Julkinen liikenne

Ruotsin VR eli SJ tarjoaa nopeita yhteyksiä ympäri maan. 20–25-vuotiaat saavat nuorisoalennuksen (käytännössä sama hinta kuin opiskelijoilla, jotka saavat alennuksen mecenat-kortilla, jonka saa yliopistolta), mutta junalippujen hinnat elävät melkoisesti eri ajankohtina. Viimeisten 24 tunnin aikana ennen junan lähtöä on mahdollista ostaa "sista minuten" -lippuja hieman halvemmalla, jos lippuja vaan on jäljellä. Lippujen hinnat ovat yleensä samaa luokkaa kuin Suomessa, joskus hieman kalliimpia. Bus4You-bussiyhtiö tarjoaa suhteellisen halpoja bussilippuja tiettyihin paikkoihin, joten kannattaa sekin vaihtoehto tarkastaa matkustelemaan lähtiessä. Linja 3 kulkee suoraan Rydistä Linköpingin keskustaan ja matkakeskukseen (resecentrum), josta mm. junat ja lentokenttäbussit lähtevät. Matka on noin 15 minuuttia ja maksaa alle 26-vuotiaalle 12 kruunua matkakortilla maksettaessa ja 15 kruunua automaattista ostettaessa. Paikalliset ostivat usein lippunsa kännykällä (20 kr) ja sen tilaamiseen tarvitaan ruotsalainen kännykkäliittymä.

Bileet

Tutustuin Linköpingissä sekä paikallisiin että vaihto-opiskelijoihin, joiden kanssa kävin ”fikaamassa” eli suomeksi kahvilla. Tiistaisin Rydin omassa opiskelijabaarissa oli kansainvälinen ilta ja moni vaihtari suuntasi sinne. Useana torstaina järjestettiin yliopistolla haalaribileet eli ruotsiksi kravallen. Haalaribileisiin lippu ostettiin etukäteen ja joskus niitä varten joutui menemään aamuyöstä yliopistolle jonottamaan. Huhtikuussa ESN Ruotsi, Norja, Tanska, Viro, Latvia ja Liettua järjestivät yhdessä vaihto-opiskelijoille suunnatun opiskelijaristeilyn Tukholman ja Tallinnan välillä. Vappuaattona opiskelijat kokoontuivat Trädgårdsföreningeniin eli keskustassa sijaitsevaan puistoon piknikille. Samana iltana oli myös vappuaaton haalaribileet yliopistolla, mutta en valitettavasti onnistunut saamaan lippua kyseisiin kemuihin. Toukokuussa kokoonnuimme suomalaisten vaihtareiden kesken keskustan irkkupubeihin kannustamaan Suomea jääkiekon MM-kilpailuissa.

Liikunta

Rydissä on hyvät lenkkeilymaastot ja talvella taisi jopa päästä hiihtämään samoilla poluilla. Yliopistokampuksella sijaitsee Campushallen-liikuntakeskus, jossa on mahdollisuus niin kuntosalilla käytiin, jumppiin kuin pallopeleihin. Campushallenin huono puoli on melko korkea hinta, enkä itse sinne kuukausikorttia hankkinut. Paikkaa pääsee kuitenkin kokeilemaan kaksi kertaa ilmaiseksi. Studentbostäderin opiskelija-asuntojen pihoilta löytyy kaksi tenniskenttää sekä rantalentopallokenttä, joita asukkaat voivat käyttää. Yliopiston vieressä sijaitsee golfkenttä.